

Дознаке и одмор, пензија без умањења

На различита питања из области радноправне заштите и радног законодавства за читаоци „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Своја питања можете да пошаљете на и-мејл адресу синдиката – pitajsindikata@sindikata-beograda.rs – који ће у најкраћем року нашем листу проследити одговоре. Сваког уторка на страницама нашег листа биће објављена два-три питања са одговорима.

После дужег боловања почела сам да радим. Нисам могла да закључим боловање јер мој доктор није радио, па би дознаку донела за неколико дана (према информацији коју сам добила). Поднела сам захтев за годишњи одмор, а непосредни руководилац условљава решење о одмору доношењем дознака. Да ли је послодавац дужан да ми одобри годишњи одмор?

ОДГОВОР: Када је запослени привремено спречен за рад, он је привремено неспособан за рад због одређених медицинских разлога (болест, повреда и слично) који трају у дужини коју утврди стручномедицински орган (изабрани лекар, односно лекарска комисија). Привремена спреченост за рад се зато не може прекинути због коришћења годишњег одмора, јер траје док постоје објективни, медицински разлози на које запослени не може да утиче. Дакле, пре утврђивања коришћења годишњег одмора решењем неопходно је да послодавац претходно утврди да ли је завршена привремена спреченост за рад запосленог. Послодавац у том случају захтева од запосленог достављање извештаја о привременој спречености за рад, односно има право да се у складу са одредбама Закона о раду и Закона о здравственом осигурању, обрати стручномедицинском органу Републичког фонда за здравствено осигурање (изабраном лекару, односно лекарској комисији). Напомињемо да је извештај о привременој спречености за рад (дознака) основ за исплату накнаде зараде, па у случају његовог недостављања, послодавац нема основ да исплати накнаде зараде запосленом за период за који није достављена дознака.

Однедавно сам се превремено пензионисао. Занима ме да ли ћу моћи да остварим право на пуну пензију без умањења, ако наставим да радим и упише ми се радни стаж?

ОДГОВОР: Према Закону о ПИО корисници превремене пензије имају трајно умањењем, јер немају 65 година живота, а имају најмање 15 година стажа, и то умањење износи 0,34 одсто за сваки месец који недостаје до пуног старосног услова. Подсећамо да максимално умањење пензије износи 20,4 процента. Накнадно оствареним стажом није предвиђена могућност стицања права на старосну пензију без умањења, без обзира на навршених 65 година живота. На основу накнадно стеченог стажа и зараде која је остварена после пензионисања, кориснику превремене пензије може се одредити само повољнији износ превремене старосне пензије.

М. Р. Б.